

UITVOERINGSTOETSEN OVERIGE FISCALE MAATREGELEN 2027

INHOUDSOPGAVE

De uitvoeringstoetsen staan in de volgorde waarin de diverse maatregelen in de artikelgewijze toelichting bij het wetsvoorstel worden gepresenteerd. Een aantal maatregelen met beperkte of zonder impact is opgenomen in een verzameltoets.

Wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's	2
Schrappen onzakelijkheidsvermoeden in de bedrijfsfusie- en splitsingsfaciliteit	4
Teruggaafregeling dividendbelasting voor Nederlandse achterliggers in buitenlandse beleggingsinstellingen	5
Nadere operationalisering van het koolstofmechanisme aan de grens	6
Verzameltoets OFM 2027	7
Leeswijzer	9

Wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's

Impact:

beperkt

Interactie burgers/bedrijven

x

Maakbaarheid systemen

nvt

Handhaafbaarheid

x

Fraudebestendigheid

nvt

Complexiteitsgevolgen

x

Risico procesverstoringen:

klein

Uitvoeringskosten

incidenteel

structureel

• Dienstverlening

€ 0

€ 0

• Handhaving/toezicht

€ 0

€ 0

• Automatisering

€ 0

€ 0

Personele gevolgen:

0 fte incidenteel

0 fte structureel

Invoering mogelijk per:

01 – 01 – 2027

Beslag portfolio: geen

Eindoordeel: uitvoerbaar

Vervangend vervoer bij onderhoud en reparatie

De Pefa is niet van toepassing op de vervangende fossiele personenauto, als een werknemer tijdelijk diens 'vaste' ter beschikking gestelde auto niet kan gebruiken vanwege onderhoud of reparatie mits de periode van vervanging niet langer duurt dan veertien dagen. Wordt de termijn van veertien dagen overschreden dan is de Pefa vanaf de vijftiende dag dat de vervangende auto ter beschikking is gesteld verschuldigd en geldt dan voor de gehele kalendermaand waarin de vijftiende dag valt. De uitzondering geldt niet wanneer de vaste auto niet voor privédoeleinden ter beschikking is gesteld maar de vervangende auto juist wel voor privé-doeleinden ter beschikking is gesteld.

Uitzondering voor lesauto's

Lesauto's met handgeschakelde transmissie worden uitgezonderd van de Pefa¹.

Uitbreiden en aanpassen termijn overgangsrecht

Ingevolge het Belastingplan 2026 geldt tot 17 september 2030 overgangsrecht voor fossiele personenauto's die voor 1 januari 2027 voor het eerst ter beschikking zijn gesteld door een werkgever. Hierdoor hebben werkgevers vijf jaar de tijd voor de elektrificatie van hun wagenpark. Het overgangsrecht wordt verlengd tot en met 31 december 2030. Na die datum geldt de Pefa ook voor fossiele personenauto's die de werkgevers (zowel Nederlandse als buitenlandse werkgevers) voor 1 januari 2027 voor het eerst ter beschikking hebben gesteld. Dit sluit ook beter aan bij de regeling privégebruik auto die ook per kalenderjaar is.

Incidentele ter beschikkingstelling

Met deze maatregel wordt directe inwerkingtreding van de Pefa voor fossiele personenauto's die nu al onderdeel uitmaken van de verhuurvloot van verhuurders voorkomen. Gedurende de periode waarin het overgangsrecht bestaat (tot 1 januari 2031) is bij een incidentele terbeschikkingstelling voor één korte periode van een fossiele personenauto aan een of aan meer werknemers, geen Pefa verschuldigd. Van een korte periode is sprake als deze auto maximaal zeven dagen ter beschikking wordt gesteld. De maximale periode van zeven dagen geldt per fossiele personenauto die ook

voor privédoeleinden ter beschikking wordt gesteld, per werkgever, per kalenderjaar.

Anticumulatiebepaling

Vanwege de pseudo-eindheffing van fossiele personenauto's, die met ingang van 1 januari 2027 wordt ingevoerd, wordt voorgesteld een anticumulatiebepaling in de wet op te nemen ter voorkoming van cumulatieve enerzijds deze pseudo-eindheffing en anderzijds de pseudo-eindheffing ter zake van hoge vertrekvergoedingen.

Interactie burgers/bedrijven

Van belang is dat er over deze aanpassingen per 1 januari 2027 op zo kort mogelijke termijn duidelijkheid komt naar werkgevers en softwareleveranciers. Hierover wordt extra communicatie opgestart. De communicatie vindt ook plaats via de reguliere kanalen.

Maakbaarheid systemen

Niet van toepassing.

Handhaafbaarheid

De maatregelen hebben aan de ene kant een positieve uitwerking. Verwacht wordt namelijk dat de aanpassingen voor tijdelijk vervangend vervoer, voor lesauto's en voor de incidentele terbeschikkingstelling van een auto, leiden tot minder discussies en te behandelen bezwaren bij de Belastingdienst.

Aan de andere kant leiden de uitzonderingen ook tot extra werk bij de Belastingdienst. Het gaat namelijk om nieuwe kaders en grenzen die 1) aanleiding kunnen geven tot discussie; 2) kunnen leiden tot extra bezwaren; 3) bij boekenonderzoeken extra tijdsinzet vergen om te toetsen of voldaan wordt aan de voorwaarden voor de uitzondering; en 4) tot onduidelijkheid kunnen leiden of het overgangsrecht al dan niet van toepassing is.

Bij vervangend vervoer en tijdelijke huursituaties zijn veelal het kenteken en de periode vermeld op de factuur. Lesauto's zijn met een speciale code geregistreerd bij de RDW. De voorgestelde maatregelen

¹ Zie Memorie van Toelichting voor motivering van de uitzondering

zijn daarmee te controleren door de Belastingdienst.
Wel is dit een arbeidsintensief proces.

De Belastingdienst verwacht dat positieve en negatieve gevolgen van deze aanpassingen tegen elkaar wegvallen en daarom niet tot extra (of juist minder) personele inzet leiden.

Fraudebestendigheid

Niet van toepassing.

Complexiteitsgevolgen

Met het toevoegen van drie uitzonderingen wordt de regeling complexer.

Risico procesverstoringen

Het risico op procesverstoringen is klein.

Uitvoeringskosten

Er zijn geen incidentele of structurele kosten.

Personele gevolgen

De aanpassingen hebben positieve en negatieve personele gevolgen (zie onder handhaving). De Belastingdienst verwacht dat deze tegen elkaar wegvallen. Hierdoor hebben de aanpassingen per saldo geen personele gevolgen.

Invoeringsmoment

Invoering is mogelijk per: 1 januari 2027.

Eindoordeel

Het voorstel is uitvoerbaar.

Schrappen onzakelijkheids-vermoeden in de bedrijfsfusie- en splitsingsfaciliteit

Impact:

beperkt

Interactie burgers/bedrijven		x
Maakbaarheid systemen		x
Handhaafbaarheid	x	
Fraudebestendigheid	nvt	
Complexiteitsgevolgen	nvt	

Risico procesverstoringen:

klein

	incidenteel	structureel
Uitvoeringskosten		
• Dienstverlening	€ 0	€ 0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0
• Automatisering	€ 0	€ 0

Personele gevolgen:	0 fte incidenteel
	0 fte structureel

Invoering mogelijk per: 01 – 01 – 2027

Beslag portfolio: jaaraanpassing

Eindoordeel: uitvoerbaar

Beschrijving voorstel/regeling

Met dit voorstel wordt het onzakelijkheidsvermoeden in de bedrijfsfusie- en splitsingsfaciliteit geschrapt. In zijn arrest van 27 februari 2026 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat een fictie in de splitsingsfaciliteit van artikel 14a Wet Vpb 1969 niet verenigbaar is met de Fusierichtlijn. Bij fictie worden zakelijke overwegingen niet aanwezig geacht indien de aandelen in de overdrager (respectievelijk gesplitste rechtspersoon) dan wel in de overnemer (respectievelijk verkrijgende

rechtspersoon) binnen drie jaar na de overdracht (respectievelijk splitsing) geheel of ten dele, direct of indirect worden vervreemd aan een lichaam dat niet met de overdrager (respectievelijk gesplitste rechtspersoon) en met de overnemer (respectievelijk verkrijgende rechtspersonen) is verbonden. Naar aanleiding van dit arrest wordt voorgesteld de fictie in artikel 14, vierde lid, derde volzin, en de fictie in artikel 14a, zesde lid, derde volzin, Wet Vpb 1969 te schrappen en daarmee de onverenigbaarheid met het EU-recht weg te nemen.

Interactie burgers/bedrijven

De communicatie vindt plaats via de reguliere kanalen.

Maakbaarheid systemen

De noodzakelijke systeemaanpassingen kunnen tijdig worden gerealiseerd.

Handhaafbaarheid

De voorgestelde wijziging leidt tot een zekere verzwaring van de uitvoeringstaak van de inspecteur. In voorkomende situaties komt de bewijslast eerder bij de inspecteur dan bij de belastingplichtige te liggen. Het blijft voor de inspecteur mogelijk om het ontgaan of uitstellen van belastingheffing bij de bedrijfsfusie- en de splitsingsfaciliteit aan de orde te stellen en op grond daarvan de faciliteit te weigeren. De werkzaamheden worden opgevangen binnen de huidige capaciteit.

Fraudebestendigheid

Niet van toepassing.

Complexiteitsgevolgen

Niet van toepassing.

Risico procesverstoringen

Het risico op procesverstoringen is klein.

Uitvoeringskosten

De incidentele automatiseringskosten vallen binnen de jaaraanpassingen. Er zijn geen structurele kosten.

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen.

Invoeringsmoment

Invoering is mogelijk per: 1 januari 2027.

Eindoordeel

Het voorstel is uitvoerbaar.

Teruggaafregeling dividendbelasting voor Nederlandse achterliggers in buitenlandse beleggingsinstellingen

Impact:	beperkt		
			
Interactie burgers/bedrijven			x
Maakbaarheid systemen			x
Handhaafbaarheid			x
Fraudebestendigheid		nvt	
Complexiteitsgevolgen		x	
Risico procesverstoringen:	klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 340.000	€	0
Personele gevolgen:	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
Invoering mogelijk per:	01 – 01 – 2027		
Beslag portfolio:	beperkt		
Eindoordeel:	uitvoerbaar		

Beschrijving voorstel/regeling

Het wetsvoorstel voorziet in een nieuwe teruggaaf-regeling in de dividendbelasting. De regeling ziet op natuurlijke personen of lichamen die woonachtig of gevestigd zijn in Nederland (Nederlandse achterliggers) en beleggen in een buitenlandse beleggingsinstelling (bbi). Deze bbi belegt op zijn beurt in Nederlandse aandelen. De Nederlandse achterliggers zijn hiermee indirect gerechtigd tot Nederlandse dividenden.

De Hoge Raad heeft geoordeeld dat Nederland in zijn verhouding met de Nederlandse achterliggers van een bbi Nederlandse dividenden die een bbi ontvangt en door-uitkeert aan Nederlandse achterliggers bij die Nederlandse achterliggers in economische zin niet zwaarder mag belasten dan Nederlandse dividenden die door een bbi aan haar Nederlandse achterliggers worden door-uitgekeerd. De teruggaaf voor in Nederland gevestigde lichamen is beperkt tot de verschuldigde vennootschapsbelasting.

Interactie burgers/bedrijven

De communicatie vindt plaats via de reguliere kanalen.

Maakbaarheid systemen

Teruggaafverzoeken worden digitaal ingediend. Er kan gebruik worden gemaakt van een bestaand formulier en bestaande functionaliteiten die worden aangepast. De noodzakelijke systeemaanpassingen kunnen tijdig worden gerealiseerd.

Handhaafbaarheid

De maatregel biedt duidelijkheid aan de praktijk en biedt mogelijkheden om de teruggaaf voor Nederlandse achterliggers zo praktisch mogelijk vorm te geven. Juiste toepassing van de formules en de tegenbewijs-regeling door belastingplichtige is niettemin complex. De controle van de teruggaafverzoeken kan daarom niet geautomatiseerd plaatsvinden, waardoor elk verzoek handmatig moet worden behandeld. Het analyseren en controleren van alle informatie rond de teruggaaf-verzoeken is een tijdsintensief proces.

Bij de Belastingdienst zijn op dit moment geen signalen bekend van Nederlandse achterliggers in een bbi die zich beroepen op het arrest dat de aanleiding vormt voor de voorgestelde maatregel. Om die reden wordt verwacht dat het aantal ingediende verzoeken beperkt zal zijn.

Fraudebestendigheid

Niet van toepassing.

Complexiteitsgevolgen

Het voorstel biedt nadere duiding bij een nieuwe werkstroom als gevolg van een arrest van de Hoge Raad. De maatregel vermindert in zoverre de complexiteit dat er invulling en daarmee duidelijkheid wordt geboden. Niettemin is er sprake van complexe

wetgeving, voor zowel de Belastingdienst als voor Nederlandse achterliggers.

Risico procesverstoringen

Het risico op procesverstoringen is klein.

Uitvoeringskosten

De incidentele automatiseringskosten bedragen € 340.000. Er zijn geen structurele kosten.

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen.

Invoeringsmoment

Invoering is mogelijk per: 1 januari 2027.

Eindoordeel

Het voorstel is uitvoerbaar.

Nadere operationalisering van het koolstofmechanisme aan de grens

Impact:	beperkt		
			
Interactie burgers/bedrijven	nvt		
Maakbaarheid systemen	x		
Handhaafbaarheid	nvt		
Fraudebestendigheid	nvt		
Complexiteitsgevolgen	x		
Risico procesverstoringen:	klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 100.000	€	40.000
Personele gevolgen:	1 fte incidenteel		
	0,5 fte structureel		
Invoering mogelijk per:	01 – 01 – 2027		
Beslag portfolio:	geen		
<u>Eindoordeel:</u>	uitvoerbaar		

Beschrijving voorstel/regeling

Grote CO₂-uitstoters zijn door de EU verplicht om binnen het Europese emissiehandelssysteem (ETS) te betalen voor hun uitstoot. Zij doen dat door emissierechten te kopen. De prijs daarvan werkt door in de prijs van hun producten. Dat systeem kan Europese producenten op achterstand zetten ten opzichte van producenten buiten de EU die geen vergelijkbare CO₂-prijs betalen. Om de daardoor ontstane koolstoflekkage tegen te gaan, heeft de Europese wetgever het Carbon

Border Adjustment Mechanism (CBAM) vastgesteld in Verordening (EU) 2023/956.

CBAM verplicht importeurs van bepaalde goederen van buiten de EU om certificaten te kopen ter hoogte van het verschil tussen de ETS-prijs en een eventueel al in het land van herkomst betaalde koolstofprijs. Zo dragen ingevoerde producten in beginsel dezelfde koolstofkosten als vergelijkbare Europese producten.

De Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) beoordeelt toelatingsaanvragen en verleent de status van toegelaten CBAM-aangever. Zonder die toelating mag een importeur geen CBAM-goederen meer invoeren in de EU. De aanvraagprocedure is uitgewerkt in Uitvoeringsverordening (EU) 2025/486. Bij ernstige of herhaalde inbreuken op douane- of belastingwetgeving in de voorafgaande drie jaar en bij economische strafbare feiten in de voorafgaande vijf jaar wordt deze status afgewezen.

Voor de controle hiervan zijn gegevens van de Belastingdienst nodig. De NEa vraagt daartoe alleen de gegevens van vergrijpboetes op bij de Belastingdienst. Wanneer er geen vergrijpboetes zijn aangetroffen door de Belastingdienst, hoeven er geen gegevens te worden gedeeld. De uitwisseling tussen NEa en de Belastingdienst vindt uitsluitend plaats via daartoe beveiligde kanalen.

Interactie burgers/bedrijven

Niet van toepassing.

Maakbaarheid systemen

De gegevensverzameling en -verstrekking wordt handmatig gedaan omdat een koppeling van de benodigde systemen overmatig complex is.

Handhaafbaarheid

Niet van toepassing.

Fraudebestendigheid

Niet van toepassing.

Complexiteitsgevolgen

De complexiteit neemt toe. De voorgestelde gegevensuitwisseling tussen de Belastingdienst en de NEa leidt tot een nieuwe uitvoeringsactiviteit binnen het bestaande takenpakket.

Risico procesverstoringen

Het risico op procesverstoringen is klein.

Uitvoeringskosten

De incidentele uitvoeringskosten voor het opzetten van en de eerste uitvoering van de gegevenslevering betreffen € 100.000. Structureel bedragen de kosten voor uitwisseling € 40.000.

Personele gevolgen

Het voorstel vergt een incidentele inzet van 1 fte en een structurele inzet van 0,5 fte.

Invoeringsmoment

Invoering is mogelijk per: 1 januari 2027.

Eindoordeel

Het voorstel is uitvoerbaar.

Verzameltoets maatregelen OFM27 met weinig of geen impact

Impact:	beperkt		
			
Interactie burgers/bedrijven			x
Maakbaarheid systemen		nvt	
Handhaafbaarheid		nvt	
Fraudebestendigheid		nvt	
Complexiteitsgevolgen		nvt	
Risico procesverstoringen:	klein		
	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
Uitvoeringskosten			
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
Personele gevolgen:	0 fte incidenteel		
	0 fte structureel		
Invoering mogelijk per:	01 – 01 – 2027		
Beslag portfolio:	geen		
Eindoordeel:	uitvoerbaar		

Beschrijving voorstel/regeling

Het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027 bevat een aantal maatregelen met weinig of geen impact. Deze zijn hieronder beschreven.

Wijzigingen zonder of met marginale impact

Codificatie besluit vooruitlopend op wetgeving: overgangsregeling versobering youngtimerregeling
De voorgestelde maatregel codificeert een beleidsbesluit¹. Daarin is goedgekeurd dat als een auto in 2025 reeds ter beschikking is gesteld aan een werknemer, of ter beschikking stond aan een belastingplichtige, en deze auto in het kalenderjaar van 2025 de jaargrens van 15 jaar heeft bereikt, de youngtimerregeling van toepassing mag blijven zoals deze was vormgegeven op 31 december 2025. Vanaf 1 januari 2027 wordt de jaargrens verhoogd naar 25 jaar en vervalt het besluit waarin de goedkeuring is opgenomen. Een nadere overgangstermijn om daardoor langer dan een jaar handelingsperspectief te bieden is niet nodig.

Herstel omissie bij versoberen youngtimerregeling
De bepaling inzake de leeftijdsgrens voor het toepassen van de voor youngtimers geldende waarderingsgrondslag wordt met terugwerkende kracht gewijzigd. In een eerder aangenomen amendement² is wel de leeftijdsgrens voor het percentage voor het bepalen van het voordeel van de voor privédoeleinden ter beschikking gestelde of staande auto van de zaak aangepast, maar is per abuis de leeftijdsgrens voor het vaststellen van de genoemde waarderingsgrondslag niet verhoogd naar 16 jaar.

Maatregelen met betrekking tot box 2 van de inkomstenbelasting

Met deze wijziging worden twee maatregelen voorgesteld. Ten eerste wordt voorgesteld om de samenloop van de faciliteit voor vererfde aanmerkelijke belangen en een fictief regulier voordeel wettelijk uit te sluiten om onbedoeld gebruik te voorkomen. Ten tweede wordt de vaststelling van de verkrijgingsprijs op de waarde in het economisch verkeer geregeld in het geval van buitenlandse belastingplicht bij zetelverplaatsing naar Nederland van een vennootschap waarin een aanmerkelijk belang wordt gehouden.

Verduidelijking begrip publieke middelen in onderwijs- en onderzoeksvrijstelling

In de onderwijs- en onderzoeksvrijstelling in de vennootschapsbelasting wordt verduidelijkt dat geen

sprake is van bekostiging uit publieke middelen indien voor het verschaffen van die publieke middelen een tegenprestatie wordt gevraagd.

Aanpassing verwijzing naar verordening overbrenging van afvalstoffen

Het voorstel bevat technische aanpassingen van verwijzingen naar de Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen (EVOA). De EVOA voorziet in procedures en controleregelingen voor afvaltransporten die de nationale grens overschrijden. Indien deze afvalstoffen worden overgebracht om in het buitenland te verwijderen of te laten verwijderen, is hierover afvalstoffenbelasting verschuldigd. Verwijzingen naar de EVOA 2006 worden vervangen door verwijzingen naar de EVOA 2024.

Verduidelijking in de CO₂-heffing glastuinbouw

De wijziging herstelt een onbedoelde omissie met betrekking tot de afbakening van de belastingplichtigendefinitie.

Aanpassing definitie eindbestemming passagier

De aanpassing betreft een toevoeging dat in het geval een vervoersovereenkomst ontbreekt (bijvoorbeeld bij privévluchten), de eindbestemming kan worden aangetoond met een bewijsstuk anders dan een vervoersovereenkomst. Bij ministeriële regeling worden voorwaarden gesteld waaraan een dergelijk bewijsstuk moet voldoen.

Uitvoering nieuwe Douanewetboek van de Unie

Met het oog op de gefaseerde toepassing van het nieuwe Douanewetboek van de Unie wordt de definitie van het Douanewetboek van de Unie in de Algemene Douanewet daarmee uitgebreid. Zo wordt verduidelijkt dat de bestaande bepalingen en bevoegdheden uit die wet van toepassing zijn op de uitvoering van de taken die voortvloeien uit de onderdelen van de nieuwe verordening die op dat moment gelden. Met deze voorgestelde wijziging worden geen nieuwe bevoegdheden toegekend aan de inspecteur. Daarnaast wordt een bepaling opgenomen waardoor bij internationale of Europese verplichtingen tot het in rekening brengen van vergoedingen, deze vergoedingen door de Douane geïnd kunnen worden zoals ook kosten van werkzaamheden

¹ Besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 12 februari 2026, over het introduceren van een overgangstermijn van een jaar vanwege versoberen youngtimerregeling (Stcrt. 2026, nr. 6596).

² Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 102.

worden geïnd. Het wetsvoorstel bevat de mogelijkheid om terugwerkende kracht te verlenen. Deze terugwerkende kracht is noodzakelijk voor de uitvoering van onderdelen van het nieuwe Douanewetboek van de Unie die reeds vóór 1 januari 2027 van toepassing worden. Voor de definitiewijzigingen geldt de terugwerkende kracht tot het moment dat het nieuwe Douanewetboek van de Unie van toepassing wordt. Voor de bepaling over vergoedingen innen geldt de terugwerkende kracht tot het moment waarop de afhandelingsvergoeding van de Unie van toepassing wordt. De terugwerkende kracht heeft geen gevolgen voor de uitvoering.

Aanpassen inwonersaantallen BES-eilanden

De wijziging regelt dat bij de berekening van de tabelcorrectiefactor voortaan automatisch wordt uitgegaan van de door het CBS vastgestelde inwonersaantallen per 1 januari voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar. De voorgestelde wijziging brengt geen verandering aan in de berekening van de tabelcorrectiefactor, maar maakt het overbodig om de relevante inwonersaantallen jaarlijks in de wet aan te passen.

Uitzondering Belastingdienst enkele elektronische berichtenstromen

Voor een aantal berichtenstromen waarvoor een belastingplichtige in de inkomstenbelasting kan kiezen om geen papieren post te ontvangen, is het niet mogelijk om per 1 januari 2027 aan de vanaf dat moment geldende notificatieplicht met handelingsperspectief te voldoen (artikel 2.10, tweede lid Awb (nieuw)). Om die reden wordt een maatregel opgenomen om voor die specifieke berichtenstromen een uitzondering te maken op dit artikel. De maatregel heeft geen impact op de uitvoering, omdat het voortzetting is van de huidige uitvoeringspraktijk.

Uitzonderen berichten aan de Dienst Toeslagen Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Het voorstel regelt dat de Wet modernisering elektronisch berichtenverkeer nog niet ingaat voor Dienst Toeslagen. Dit is voor de Belastingdienst en de Douane al geregeld in de wet Overige fiscale maatregelen 2026.

Interactie burgers/bedrijven

De communicatie vindt plaats via de reguliere kanalen.

Maakbaarheid systemen

Niet van toepassing.

Handhaafbaarheid

Niet van toepassing.

Fraudebestendigheid

Niet van toepassing.

Complexiteitsgevolgen

Niet van toepassing.

Risico procesverstoringen

Het risico op procesverstoringen is klein.

Uitvoeringskosten

Er zijn geen incidentele of structurele kosten.

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen.

Invoeringsmoment

Invoering is mogelijk per: 1 januari 2027.

Eindoordeel

De voorstellen zijn uitvoerbaar.

Leeswijzer uitvoeringstoets

Impact:	middelgroot		
			
Interactie burgers/bedrijven			x
Maakbaarheid systemen		x	
Handhaafbaarheid			x
Fraudebestendigheid			
Complexiteitsgevolgen		nvt	
Risico procesverstoringen:	klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
Personele gevolgen:	2	fte incidenteel	
	-1	fte structureel	
Invoering mogelijk per:	01 – 01 – 2026		
Beslag portfolio:	jaaraanpassing		
Eindoordeel:	uitvoerbaar		

Inleiding

De uitvoeringstoets geeft vanuit het perspectief van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen en Douane inzicht in de gevolgen van voorstellen voor nieuwe wet- en regelgeving. De uitvoeringstoetsen worden uitgewerkt in een sjabloon. Deze leeswijzer geeft een toelichting op de verschillende onderdelen van het uitvoeringstoets-sjabloon.

Het kader

Het kader bevat een samenvattend overzicht van de relevante uitvoeringsaspecten, inclusief de uitvoeringskosten en personele gevolgen. Het vervolg van de uitvoeringstoets geeft daarop een toelichting.

Impact

In het kader wordt met de rubriek “impact” geduid wat de verwachte impact van het voorstel op de uitvoering is. Dit kan zijn: ingrijpend, middelgroot, of beperkt. Bij het maken van de inschatting wordt onder meer gekeken naar de omvang van de geraakte doelgroep, de mate waarin aanpassingen in de automatisering nodig zijn en de omvang van de personele gevolgen.

Beperkt geeft aan dat het om min of meer routine-matige aanpassingen gaat, zonder of slechts met beperkte gevolgen voor de automatisering en de personele capaciteit.

Middelgroot geeft aan dat het om een maatregel met grotere gevolgen gaat. Een systeem moet bijvoorbeeld substantieel worden aangepast, of er moet een nieuw systeem worden ontwikkeld. Er zijn grotere personele gevolgen, of er is een wezenlijke impact op een of meer doelgroepen.

Ingrijpend geeft aan dat het om een maatregel met grote gevolgen gaat. De maatregel is een stelselwijziging of heeft daarvan de trekken. Er zijn grote gevolgen voor de automatisering, de personele bezetting, et cetera. De impact op een of meer doelgroepen wordt groot ingeschat.

Indien er geen uitvoeringsgevolgen voor de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane zijn, wordt dit aangeduid met “geen”.

De inschatting van de gevolgen van het voorstel speelt een rol bij de verdere beoordeling van de uitvoerbaarheid. Naarmate een voorstel meer burgers of bedrijven raakt, wegen de interactiegevolgen bijvoorbeeld zwaarder mee in het eindoordeel.

Beschrijving voorstel/regeling

Dit onderdeel beschrijft het voorstel waarover gevraagd is een uitvoeringsoordeel te geven. Waar bij het opstellen van de toets van bepaalde randvoorwaarden of veronderstellingen is uitgegaan, worden die hier ook beschreven.

Interactie burgers/bedrijven

Dit onderdeel beschrijft de verwachte impact op de interactie met burgers en bedrijven als gevolg van het voorstel, zoals:

- aard en omvang van de doelgroep;
- begrijpelijkheid en uitlegbaarheid van het voorstel;
- noodzakelijke communicatie richting belastingplichtigen;
- verwachte gevolgen voor de dienstverlening van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane, zoals bijvoorbeeld meer of minder vragen bij de BelastingTelefoon of een toe- of afname van het aantal bezwaren en beroepen.

Groen: een groene vlag geeft aan dat zich in de interactie tussen burgers en bedrijven en de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane naar verwachting geen bijzondere problemen zullen voordoen.

Geel: een gele vlag geeft de verwachting aan dat de interactie met burgers en bedrijven rond een voorstel niet vanzelfsprekend zal verlopen, bijvoorbeeld als gevolg van een toename van complexiteit, een verandering van de doelgroep of de noodzaak voor burgers en bedrijven nieuwe informatie te verwerken.

Rood: een rode vlag geeft de verwachting aan dat het niet goed mogelijk zal zijn burgers en bedrijven te informeren over de gevolgen van het voorstel. Het gevolg hiervan kan zijn dat de interactie stopt, of dat er problemen ontstaan omdat burgers en bedrijven niet doen wat, of iets anders doen dan, van hen wordt verwacht. Hoe zwaar dit uiteindelijk weegt, is mede afhankelijk van de omvang van de doelgroep die door de maatregel wordt geraakt.

Indien er geen impact is op burgers en bedrijven, wordt dit aangegeven met “Niet van toepassing.”.

Maakbaarheid systemen

Dit onderdeel beschrijft de gevolgen voor de informatievoorzieningssystemen (IV-systemen), zoals:

- welke gevolgen het voorstel heeft voor de opslag en het beheer van gegevens;
- welke wijzigingen in of nieuwe stromen van en naar burgers en bedrijven noodzakelijk zijn;
- welke aanpassingen in IV-voorzieningen noodzakelijk zijn;
- wat de bouwbaarheid is van de noodzakelijke aanpassingen;
- of de aanpassingen (tijdig) inpasbaar zijn in het IV-portfolio;

- of voorzieningen voor bestuurlijke informatie tijdig realiseerbaar zijn;
- hoe het voorstel zich verhoudt tot de totale wijzigingsdruk (= de relatie van het voorstel tot andere reeds geplande wijzigingen in de IV-systemen);
- de noodzakelijke doorlooptijd om aanpassingen in de systemen tijdig te kunnen realiseren.

Groen: een groene vlag geeft aan dat de noodzakelijke aanpassingen in de systemen tijdig kunnen worden verwerkt.

Geel: een gele vlag geeft aan dat de aanpassing haalbaar is, maar dat daarbij bepaalde risico's moeten worden geaccepteerd of bijvoorbeeld in eerste instantie bepaalde onvolledigheden zullen optreden. Te denken valt aan de situatie waarin de toelichting bij de aanvraag van een voorlopige aanslag voor het komende jaar niet meer is aan te passen.

Rood: een rode vlag geeft aan dat niet alle vereiste aanpassingen van de automatisering haalbaar zijn, met als gevolg dat aanzienlijke risico's op fouten optreden bij burgers en bedrijven of bij de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de noodzaak een ingewikkeld automatiseringstraject in te korte tijd te realiseren of een automatiseringssysteem te ontwikkelen waarvan vooraf wordt ingeschat dat dit onbeheersbaar complex wordt. Ook kan worden gedacht aan de situatie waarin het niet meer mogelijk is een bepaalde aanpassing, zoals het verwijderen van een vraag uit de aanvraag voor een voorlopige aanslag, tijdig door te voeren. Dit kan ertoe leiden dat belastingplichtigen na afloop van het jaar een bedrag moeten terugbetalen dat zij eerder bij de voorlopige aanslag kregen uitbetaald. Een rode vlag kan ook aangeven dat een voorstel reeds in het portfolio ingeplande werkzaamheden voor andere wet- en regelgeving verdringt of de noodzakelijke modernisering van ICT, waardoor die niet conform de voorgenomen planning realiseerbaar zijn.

Indien het voorstel de automatisering niet raakt, wordt dit aangegeven met "Niet van toepassing."

Handhaafbaarheid

Dit onderdeel beschrijft de gevolgen voor de aan handhaving gerelateerde aspecten, zoals:

- beschikbaarheid van de voor handhaving benodigde gegevens;
- verwacht risico op fouten en oneigenlijk gebruik;
- inpasbaarheid in de handhavingsstrategie en welke middelen moeten of kunnen worden ingezet en met welke intensiteit.

Groen: een groene vlag geeft aan dat een verbetering van de handhaafbaarheid wordt verwacht of er ten opzichte van de bestaande situatie niet of nauwelijks een wijziging van de handhaafbaarheid optreedt.

Geel: een gele vlag geeft aan dat er een negatief effect is op de handhaafbaarheid, bijvoorbeeld omdat de informatiepositie van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane verslechtert, of omdat de handhaving van het voorstel niet inpasbaar is binnen de bestaande handhavingsstrategie.

Rood: een rode vlag geeft aan dat er een groot negatief effect op de handhaafbaarheid wordt verwacht. De regeling is voor de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane niet handhaafbaar of alleen handhaafbaar met inspanningen die niet kunnen worden waargemaakt.

Indien het voorstel de handhaafbaarheid niet raakt, wordt dit aangegeven met "Niet van toepassing."

Fraudebestendigheid

Dit onderdeel beschrijft de gevolgen voor de aan fraudebestendigheid gerelateerde aspecten, zoals:

- de fraudegevoeligheid en -bestendigheid van de voorgestelde wijziging;
- de (on)mogelijkheden fraude of oneigenlijk gebruik tegen te gaan;
- de mate van verandering in de informatiepositie van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane.

Groen: een groene vlag geeft aan dat de fraudebestendigheid ten opzichte van de huidige situatie positief wordt beïnvloed, bijvoorbeeld doordat drempels worden verhoogd of de informatiepositie van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane wordt verstevigd.

Geel: een gele vlag geeft aan dat de fraudebestendigheid ten opzichte van de huidige situatie verslechtert, bijvoorbeeld omdat een regeling wordt geïntroduceerd

die niet met behulp van derdeninformatie controleerbaar is.

Rood: een rode vlag geeft aan dat de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane grote risico's ziet voor de fraudebestendigheid van het voorstel.

Indien het voorstel niet of nauwelijks gevolgen heeft voor de fraudebestendigheid, wordt dit weergegeven met "Niet van toepassing."

Complexiteitsgevolgen

Dit onderdeel beschrijft de mate waarin met het voorstel vanuit het perspectief van de uitvoering naar de complexiteitsgevolgen wordt gekeken, zoals:

- het schrappen van uitzonderingen, of voor de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane moeilijk uitvoerbare regelgeving;
- de bijdrage van een voorstel aan de rationalisatie van systemen;
- een afname van aantallen belastingplichtigen, toeslaggerechtigden of douaneklanten.

Groen: een groene vlag geeft aan dat het voorstel bijdraagt aan het verminderen van complexiteit.

Geel: een gele vlag geeft aan dat de complexiteit als gevolg van het voorstel toeneemt. Dit kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van de introductie van een nieuwe uitzondering.

Rood: een rode vlag geeft aan dat er een grote toename van complexiteit wordt voorzien.

Indien het voorstel geen wezenlijke gevolgen heeft voor de complexiteit wordt dit weergegeven met "Niet van toepassing."

Risico procesverstoringen

Dit onderdeel beschrijft de mate van waarschijnlijkheid dat de implementatie van het voorstel al dan niet geruisloos verloopt. Daarbij komen de volgende vragen aan de orde:

- wat is de impact van de voorgestelde wijzigingen op de processen en systemen van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane;
- wat is de impact van de noodzakelijke aanpassingen in de interactie met burgers en bedrijven;

- wat is de impact op de interactie met andere (overheids)organisaties;
- wat is de realiseerbaarheid van de noodzakelijke aanpassingen.

Klein wordt gebruikt voor min of meer routinematige aanpassingen waar de uitvoering veel ervaring mee heeft. Te denken valt aan tariefsaanpassingen en andere kleinere aanpassingen in bijvoorbeeld de aangifteprogrammatuur.

Gemiddeld wordt gebruikt waar minder gebruikelijke en complexere aanpassingen aan de orde zijn, waarbij een groter risico aanwezig is dat de implementatie niet foutloos zal verlopen. Dit kan het gevolg zijn van aanloopproblemen die zich kunnen voordoen in de automatisering en de processen, of van verwachte complicaties in de interactie met burgers of bedrijven waar niet op voorhand duidelijk is wat er van hen wordt verwacht. Ook de afhankelijkheid van een of meer andere organisaties en de daarmee samenhangende risico's van overdracht van informatie in ketens kan aanleiding zijn het procesrisico op gemiddeld in te schatten.

Groot wordt gebruikt waar complexe aanpassingen ertoe leiden dat de onder "gemiddeld" beschreven risico's manifest zullen zijn.

De risico's op procesverstoringen worden gaande het implementatieproces gemonitord. Waar nodig worden maatregelen genomen om risico's te beperken en om gerezen problemen zo snel mogelijk op te lossen.

Indien er geen kans op procesverstoringen is, wordt dit aangeduid met "geen".

Uitvoeringskosten

Dit onderdeel beschrijft welke incidentele en structurele kosten en besparingen met het voorstel samenhangen:

- personele kosten voor bijvoorbeeld handhaving en interactie;
- kosten van aanpassing, beheer en onderhoud van IV-systemen;
- andere eenmalige materiële en structurele kosten die nodig zijn om het voorstel te kunnen realiseren.

In het kader zijn de totale incidentele en structurele kosten en baten verdeeld over dienstverlening, handhaving/toezicht en automatisering.

De Belastingdienst, Dienst Toeslagen en Douane maken jaarlijks reserveringen voor te verwachten kosten die samenhangen met kleinere, jaarlijks terugkerende aanpassingen in wet- en regelgeving. Het gaat bijvoorbeeld om kosten voor het wijzigen van content op de website en kleine aanpassingen in de aangifteprogrammatuur. De met dergelijke aanpassingen samenhangende kosten worden ten laste van het gereserveerde budget gebracht. In de uitvoeringstoets wordt dan aangegeven dat het een jaaraanpassing betreft en worden de kosten verder niet gekwantificeerd.

Personele gevolgen

Dit onderdeel beschrijft de met het voorstel samenhangende personele gevolgen. De incidentele of structurele afname of toename in personele capaciteit wordt uitgedrukt in aantallen fte's.

Beslag portfolio

Hier wordt een inschatting gegeven welk beslag het voorstel legt op het IV-portfolio van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen en Douane. Dit wordt aangegeven op vijf niveaus:

- geen;
- jaaraanpassing;
- beperkt;
- middelgroot;
- groot.

Jaaraanpassingen worden opgevangen binnen het daarvoor gereserveerde budget (zie uitvoeringskosten).

Het IV-portfolio wordt een aantal keer per jaar vastgesteld. De gevolgen voor de automatisering van vastgestelde uitvoeringstoetsen lopen daarin mee. Mocht blijken dat herprioritering van wetgevings-trajecten noodzakelijk is dan wordt dit zo snel mogelijk besproken met de opdrachtgevers van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen en Douane. De opdrachtgevers informeren het parlement over mogelijke herprioritering.

Invoeringsmoment

Dit onderdeel geeft de datum aan waarop de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane het voorstel kan uitvoeren. In de praktijk is dit de datum waarop het wetsvoorstel in werking treedt. Indien de Belastingdienst, Dienst Toeslagen of Douane constateert dat deze datum niet haalbaar is, betekent dit feitelijk dat het voorstel per de voorgenomen inwerkingtredingsdatum onuitvoerbaar is.

Eindoordeel

Op grond van een weging van de in kaart gebrachte gevolgen voor de uitvoering bevat de uitvoeringstoets een eindoordeel. Hier zijn drie opties mogelijk:

1. Het voorstel is uitvoerbaar.
2. Het voorstel is uitvoerbaar indien/mits/tenzij/omdat/et cetera ...
3. Het voorstel is niet uitvoerbaar.

Indien er randvoorwaardelijke afhankelijkheden zijn, wordt optie twee gebruikt. Bijvoorbeeld kan daarmee worden aangeduid dat een bepaalde wijziging niet meer in de voorlopige aanslagregeling kan worden verwerkt, zodat deze feitelijk pas toepassing vindt via de aangifte inkomstenbelasting die burgers na afloop van het jaar bij de Belastingdienst indienen.

De uitvoeringstoets wordt opgesteld op basis van conceptwetgeving. Hierdoor kan potentieel lastig uitvoerbare of onuitvoerbare wetgeving zo mogelijk worden aangepast zodat het eindoordeel onuitvoerbaar niet snel zal voorkomen.